

Patologie

Nemoci zažívacího traktu

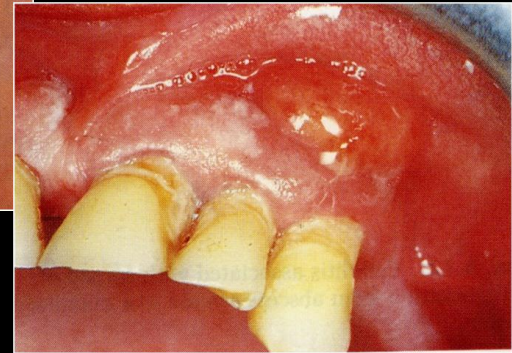
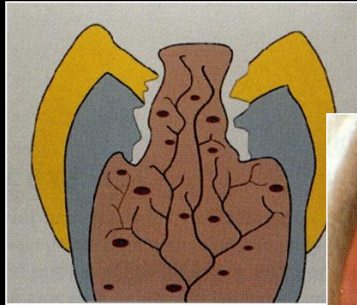
Jaroslava Dušková

*Ústav patologie 1.LF UK a VFN,
Praha*

Nemoci dutiny ústní

- záněty
 - akutní
 - chronické
 - paradentoza
 - zubní kaz
- nádory (dutina ústní a slinné žlázy)
 - benigní
 - **MALIGNÍ** - KARCINOMY (HPV), lymfom sl. žláz, tonzil

tbc vřed jazyka

Bílá skvrna x
Leukoplakie

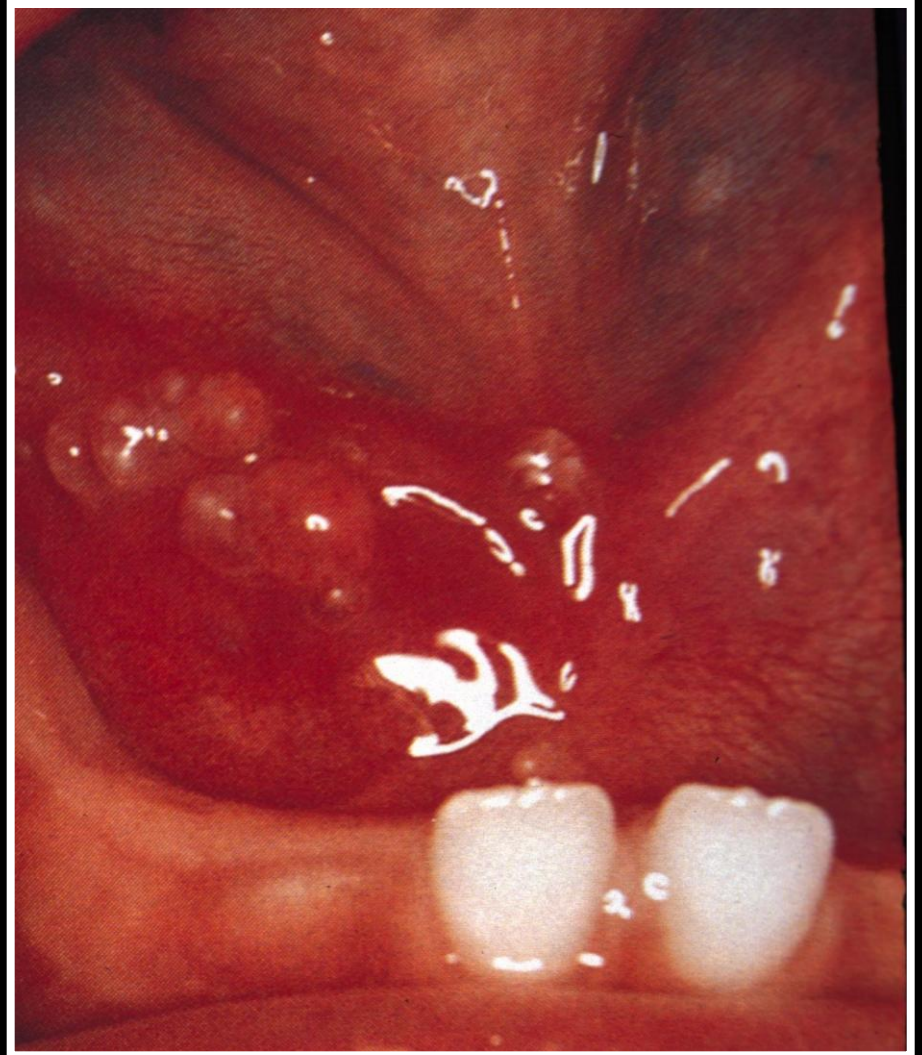

Dlaždicový karcinom

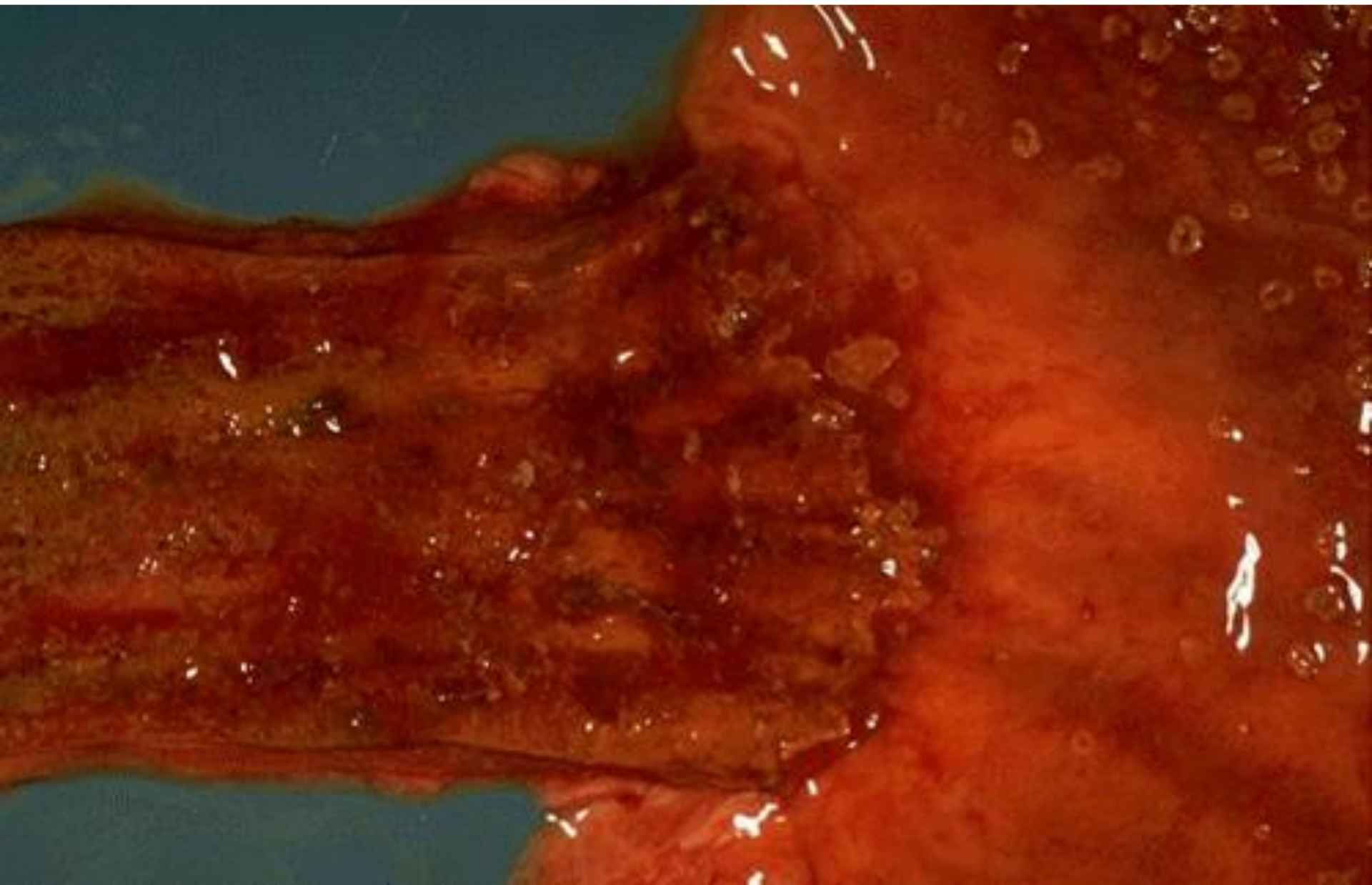
Hygroma colli
cysticum - lymfangiom

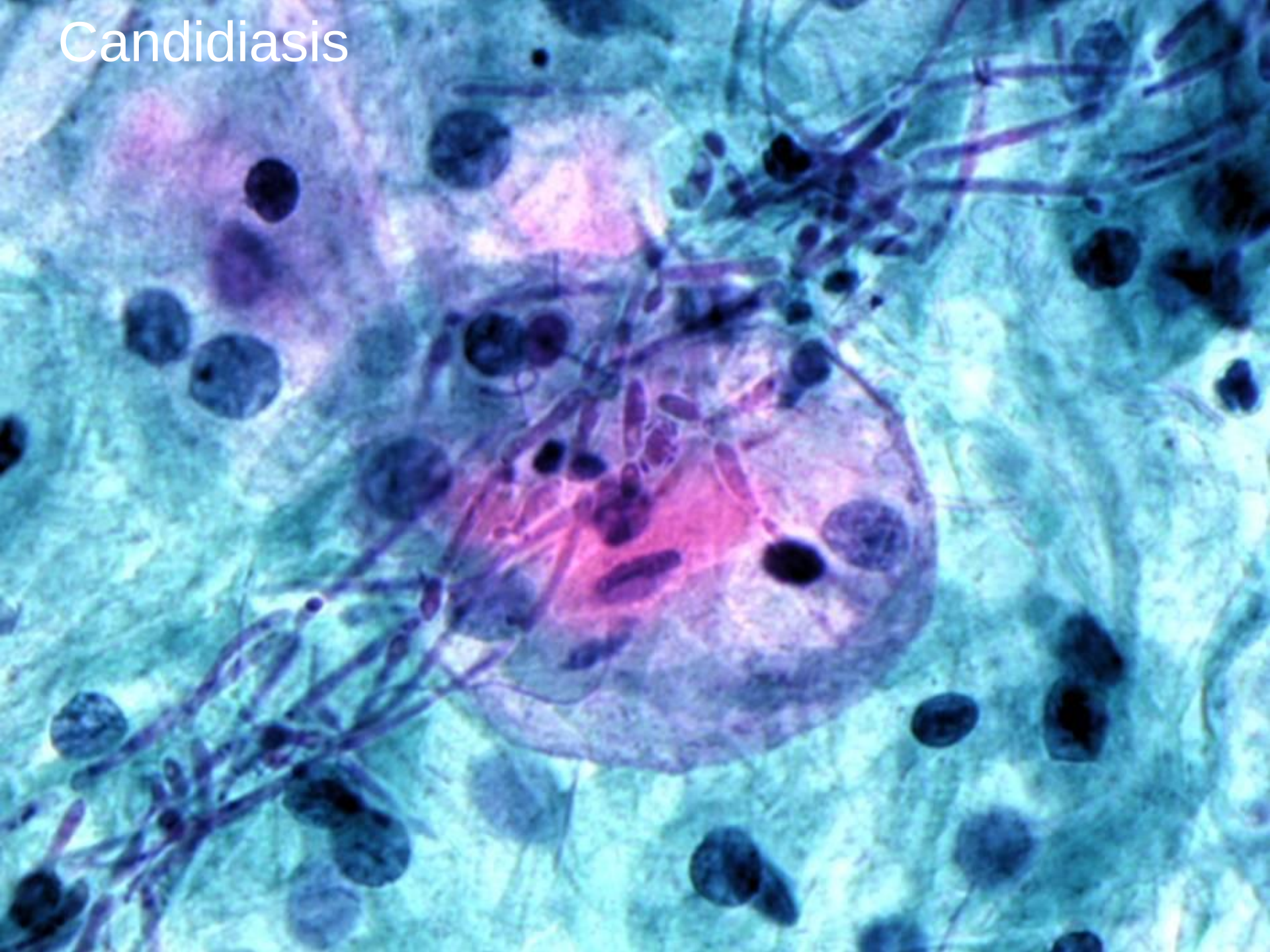
Nemoci jícnu

- záněty
 - akutní
 - chronické – komplikace : stenóza
 - reflux - Barretův jícn riziko adenoca
- nádory
 - benigní leiomyom, neurilemmom
 - MALIGNÍ - KARCINOM spinocelulární, adenoca

Kandida - zánět jícnu

Candidiasis

Leiomyom jícnu

Karcinom jícnu
(dlaždicový)

Nemoci žaludku

□ záněty

- akutní

- chronické

 - gastritis A (autoimunní, atrofie, riziko intest. karcinomu)

 - B (Helicobacter pylori)

□ nádory

- benigní adenom (polyposní) , lipom, leiomyom,
MALIGNÍ - adenoca, lymfom

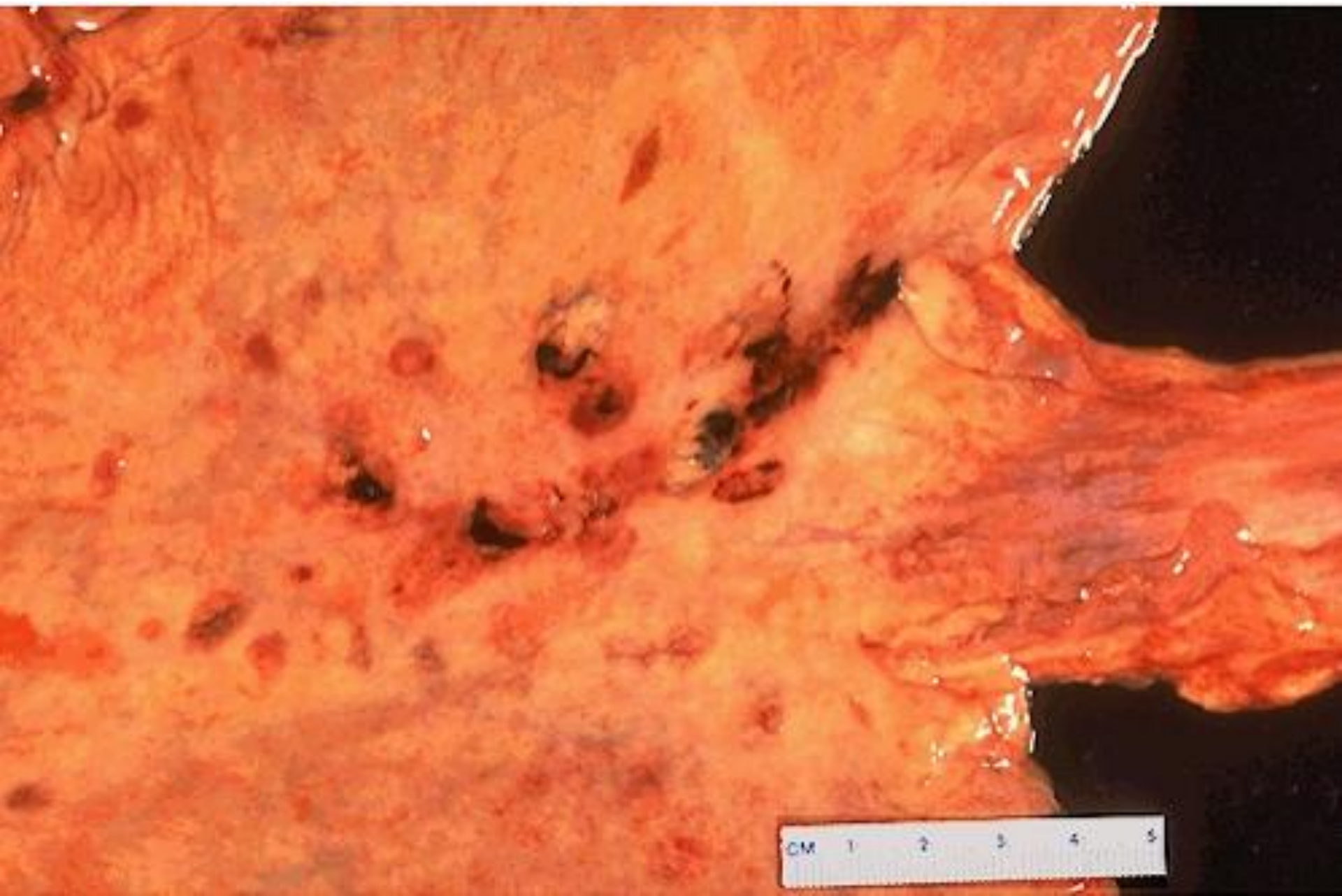
Vředová choroba žaludku a duodena

- etiol.: *Helicobacter pylori*, chron. gastritis B, habituální, sezonní vlivy, stress, kouření
- klin. příznaky: bolest, krvácení chronické i akutní, hubnutí,
- komplikace: vykrvácení, perforace, penetrace, peritonitis, malignizace

Venostatický katar žaludeční sliznice

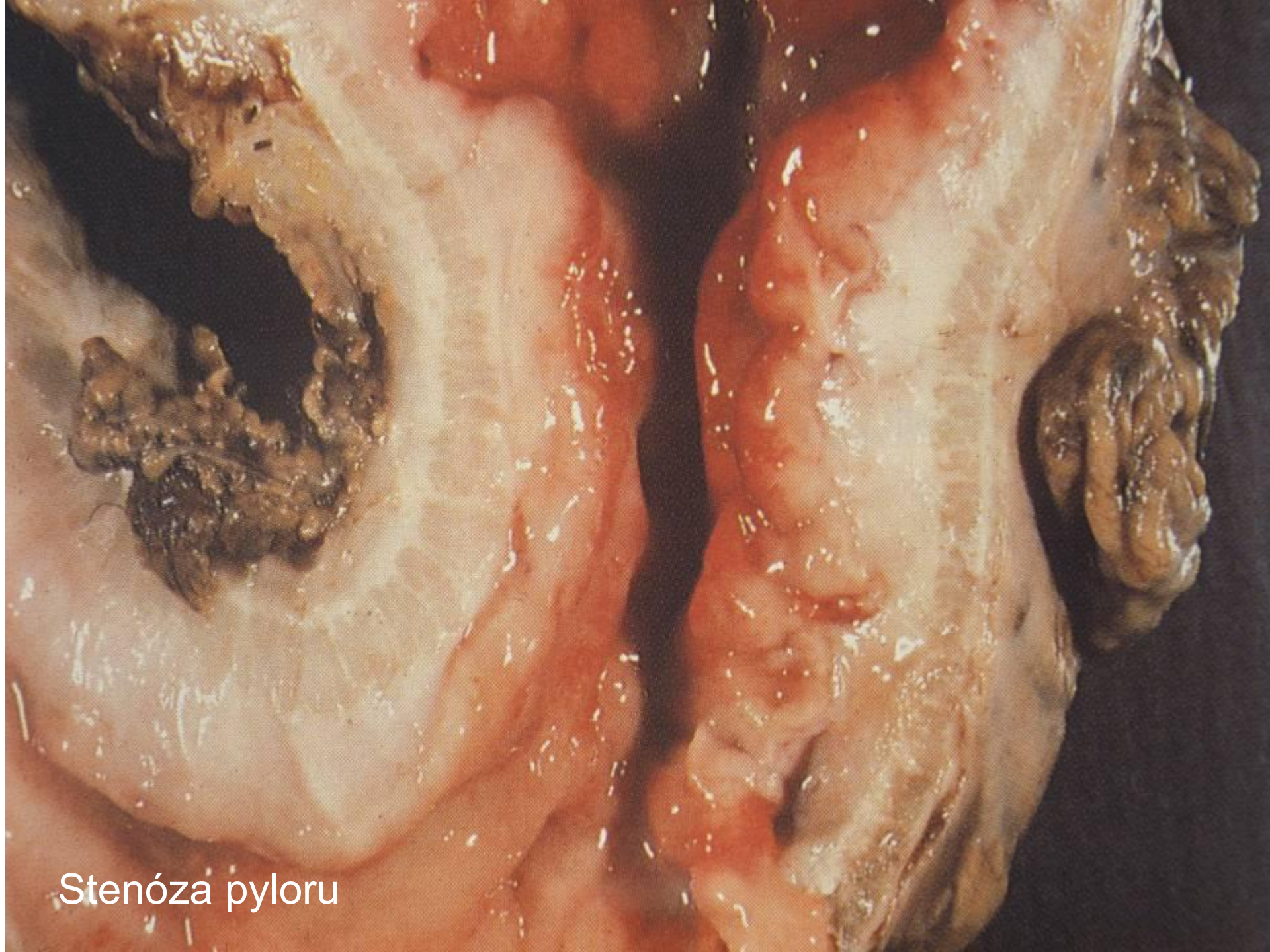

Akutní erozivní gastritis

Helicobacter pylori – chronická gastritis

Stenóza pyloru

Karcinom žaludku

Karcinom žaludku

Nemoci tenkého střeva

□ záněty

- akutní (tyfus abdominalis)
- chronické
 - m. Crohn (autoimunní)
 - coeliakie – malabsorpční syndrom
 - m. Whipple (*Tropheryma Whippeli*)

Komplikace: poruchy motility vstřebávání -

MALABSORPCE

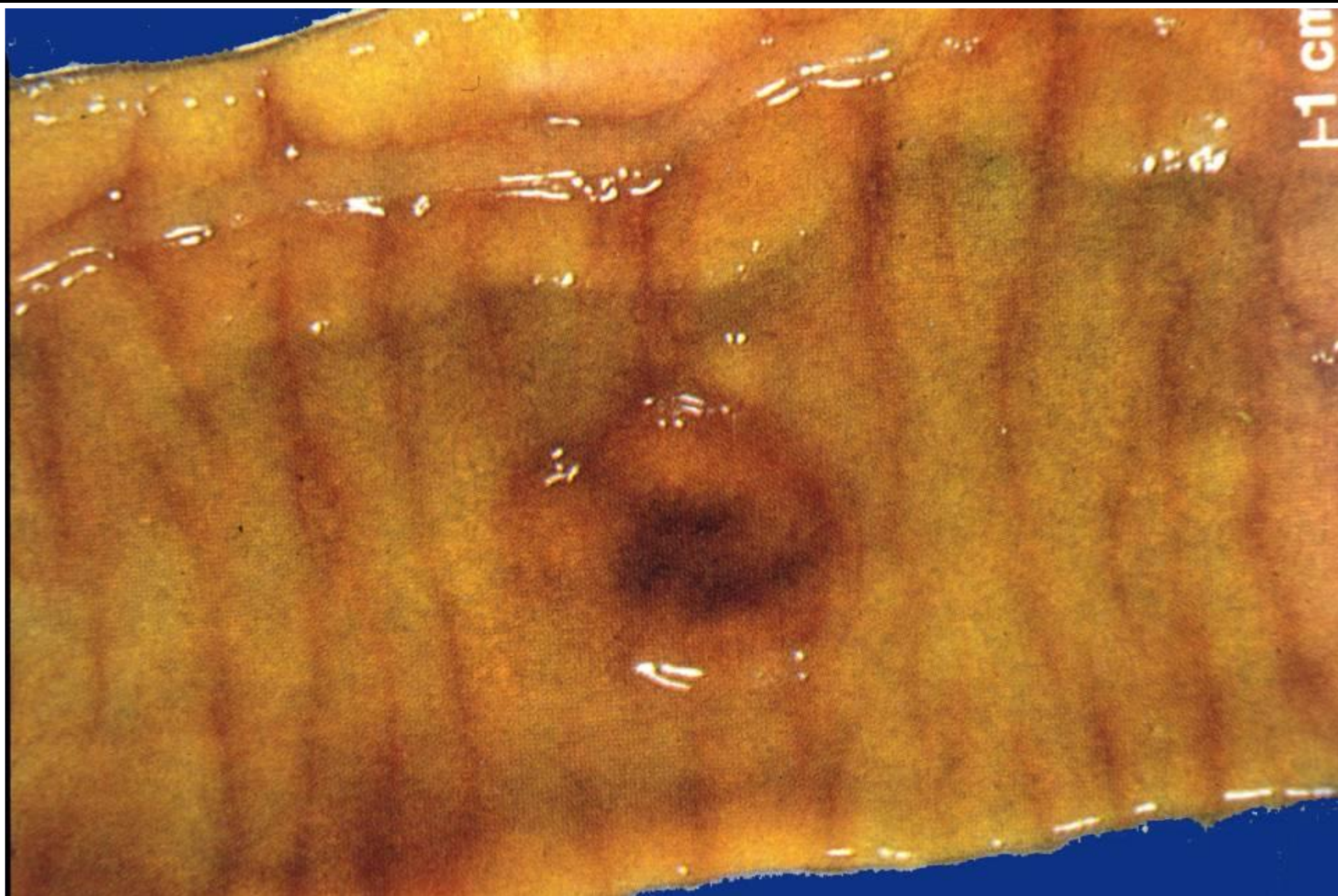
□ nádory – vzácné

- benigní adenom (polyposní) , lipom, leiomyom, karcinoid
- maligní - adenoca, lymfom

Břišní tyfus (*Salmonella typhi*)

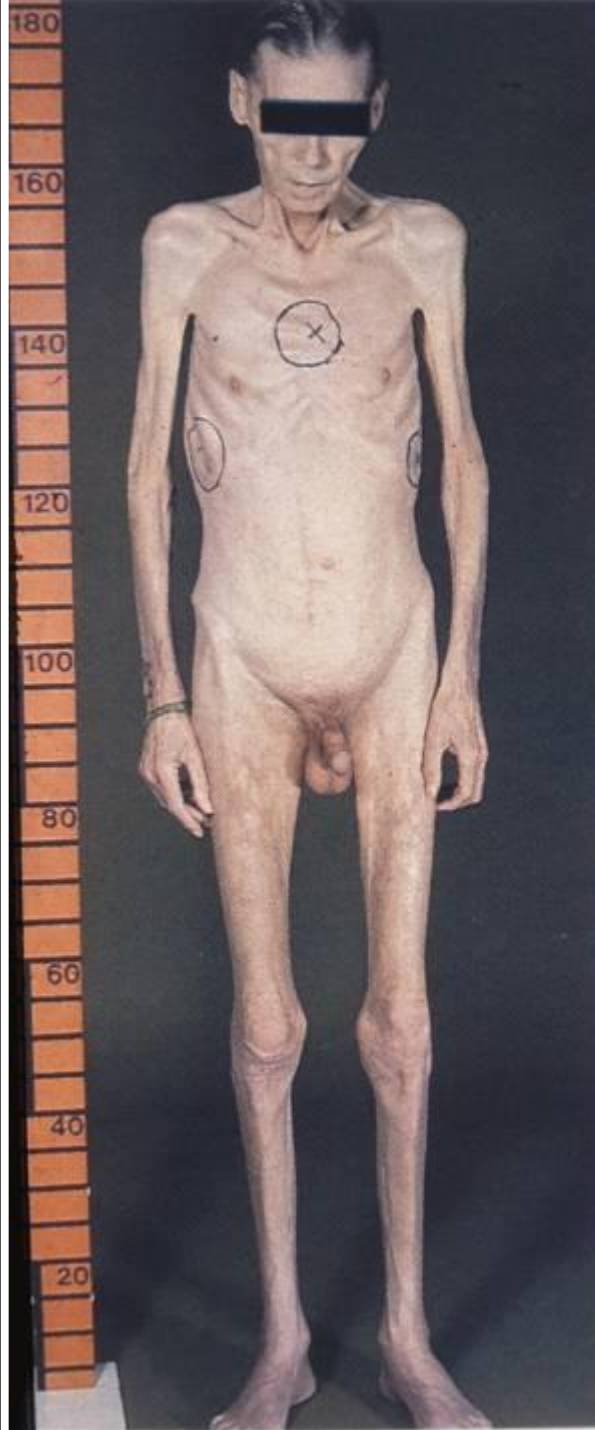
Břišní tyfus (Salmonella typhi)

Typhus abdominalis – *Salmonella typhi*

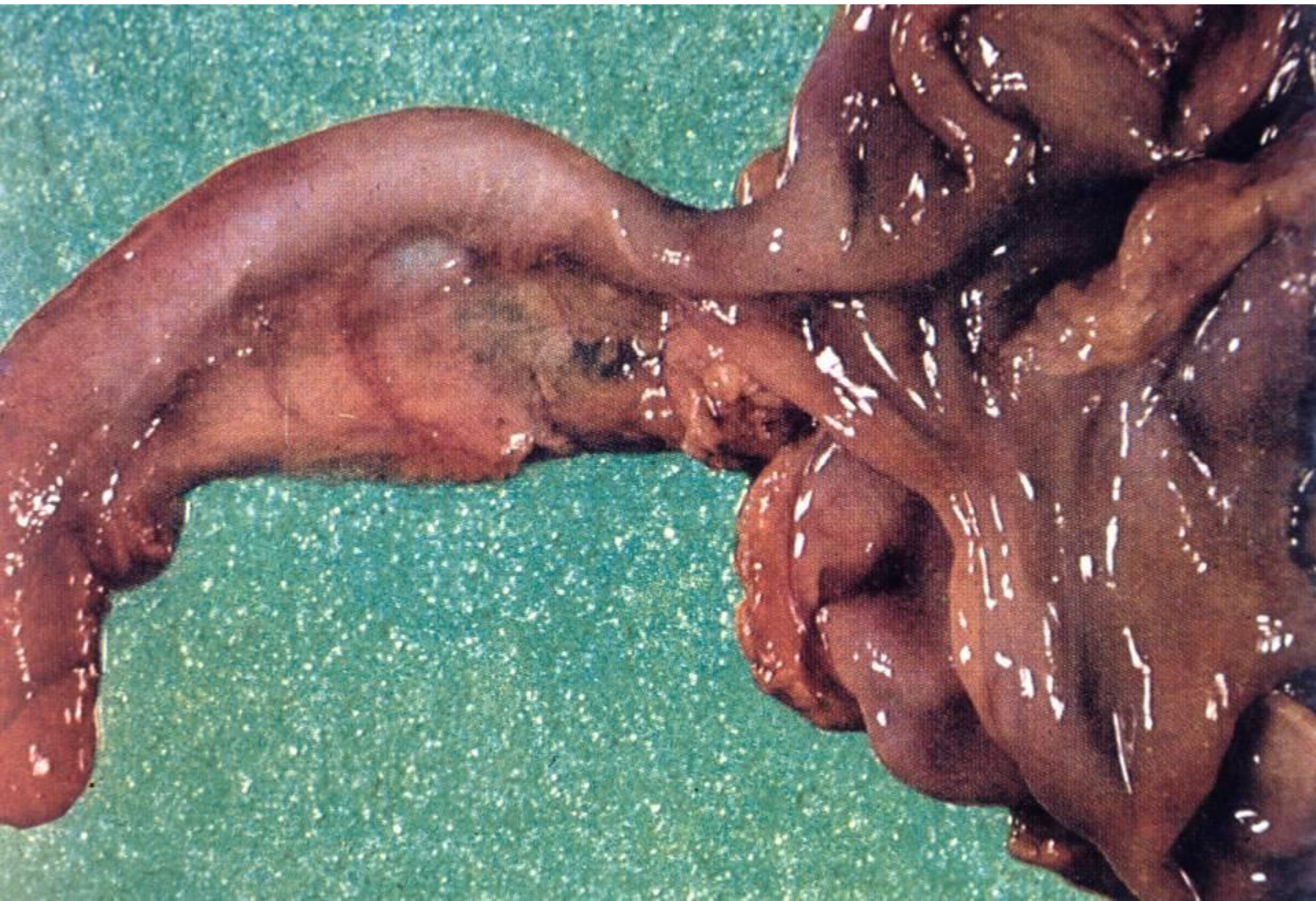
Whippleova
nemoc
(Tropheryma
Whipplei)

Lipom tenkého střeva

Zánět červovitého přívěsku

Nemoci tlustého střeva

- divertikulóza

- záněty

 - akutní (dysenterie, clostridium difficile)

 - chronické

 - ulcerosní colitis (autoimunní)

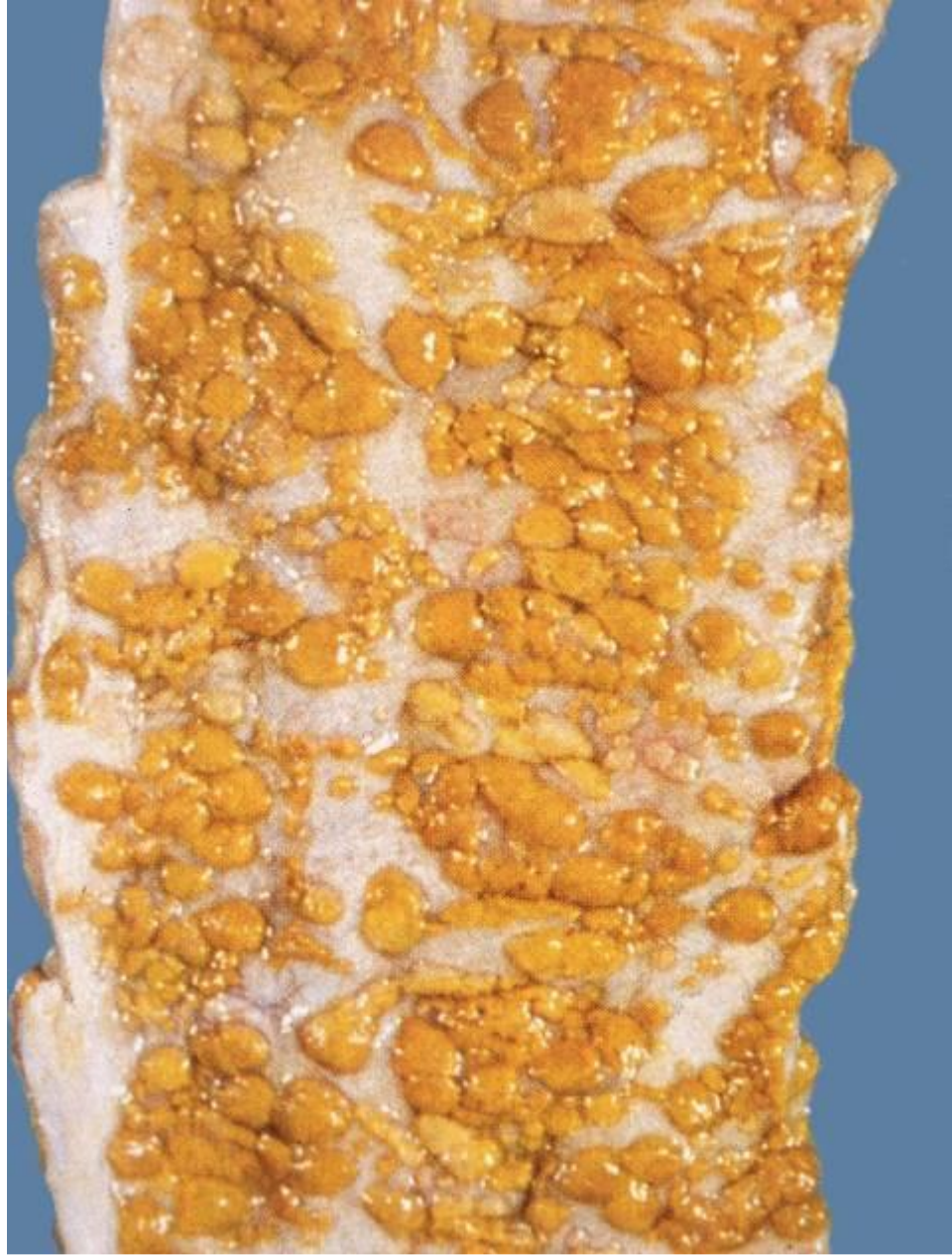
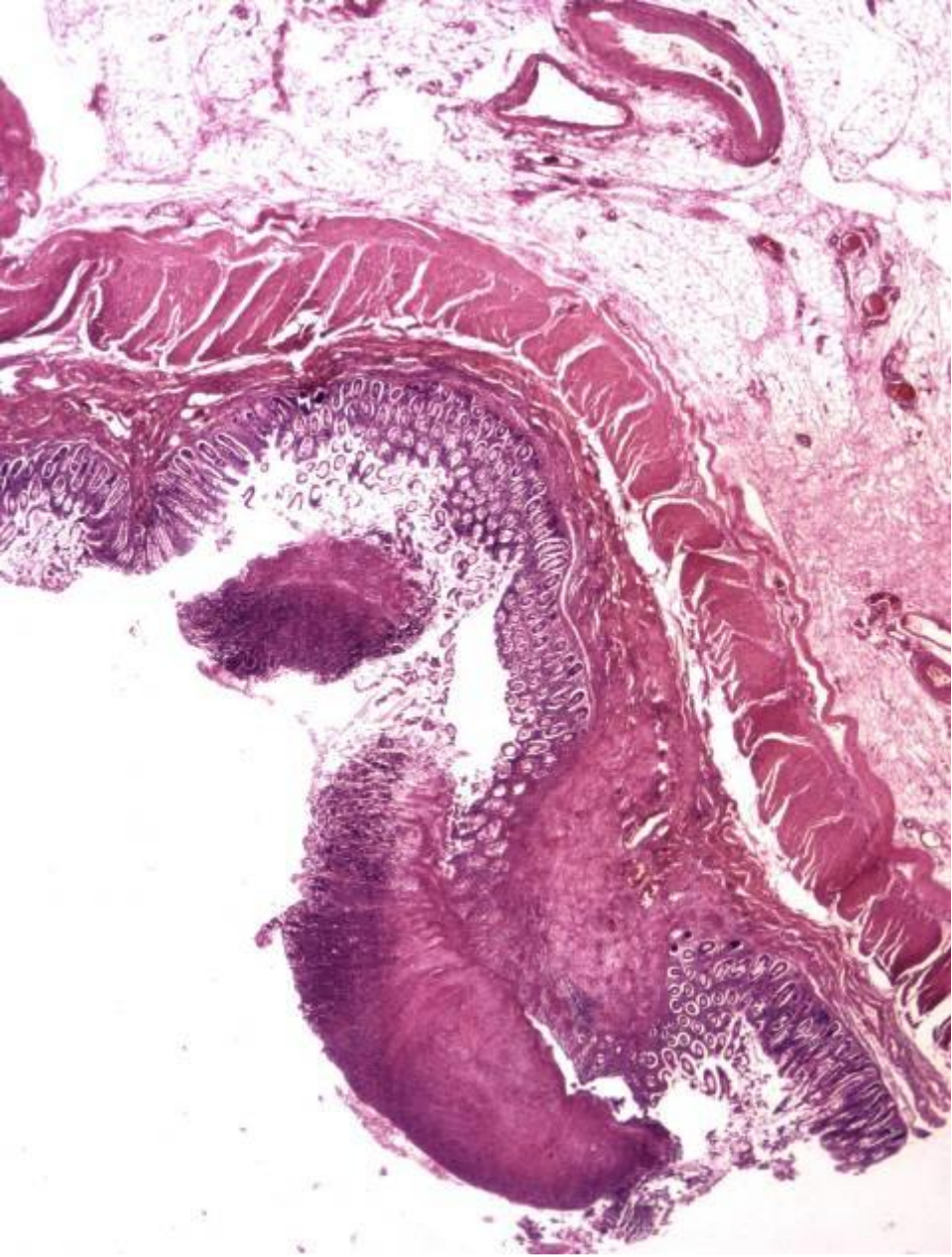
 - diverticulitis

Komplikace: poruchy motility

- NÁDORY – VELMI ČASTÉ

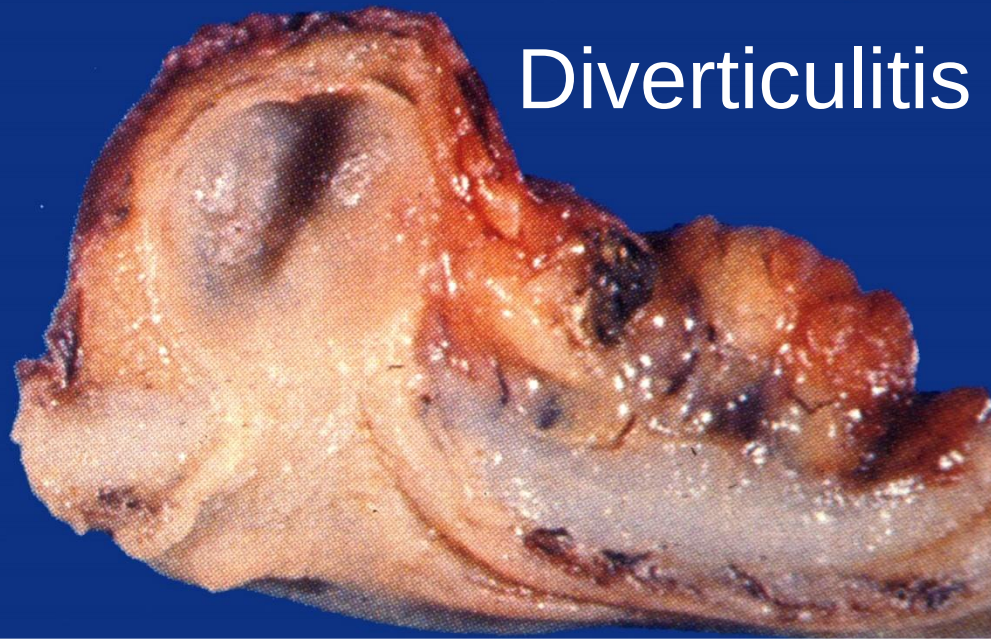
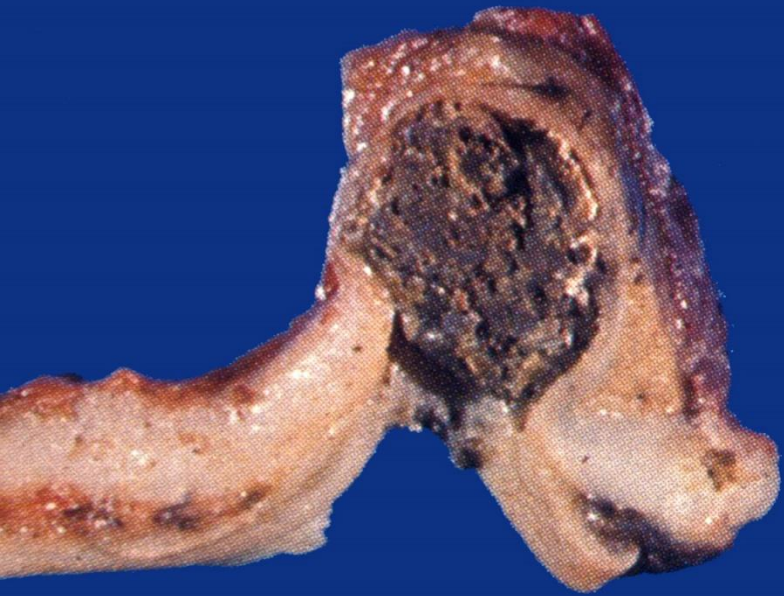
 - benigní adenom (polypózní) , lipom, leiomyom, karcinoid

 - maligní - adenoca

Colitis pseudomembranosa - *Clostridium difficile*

Diverticulitis

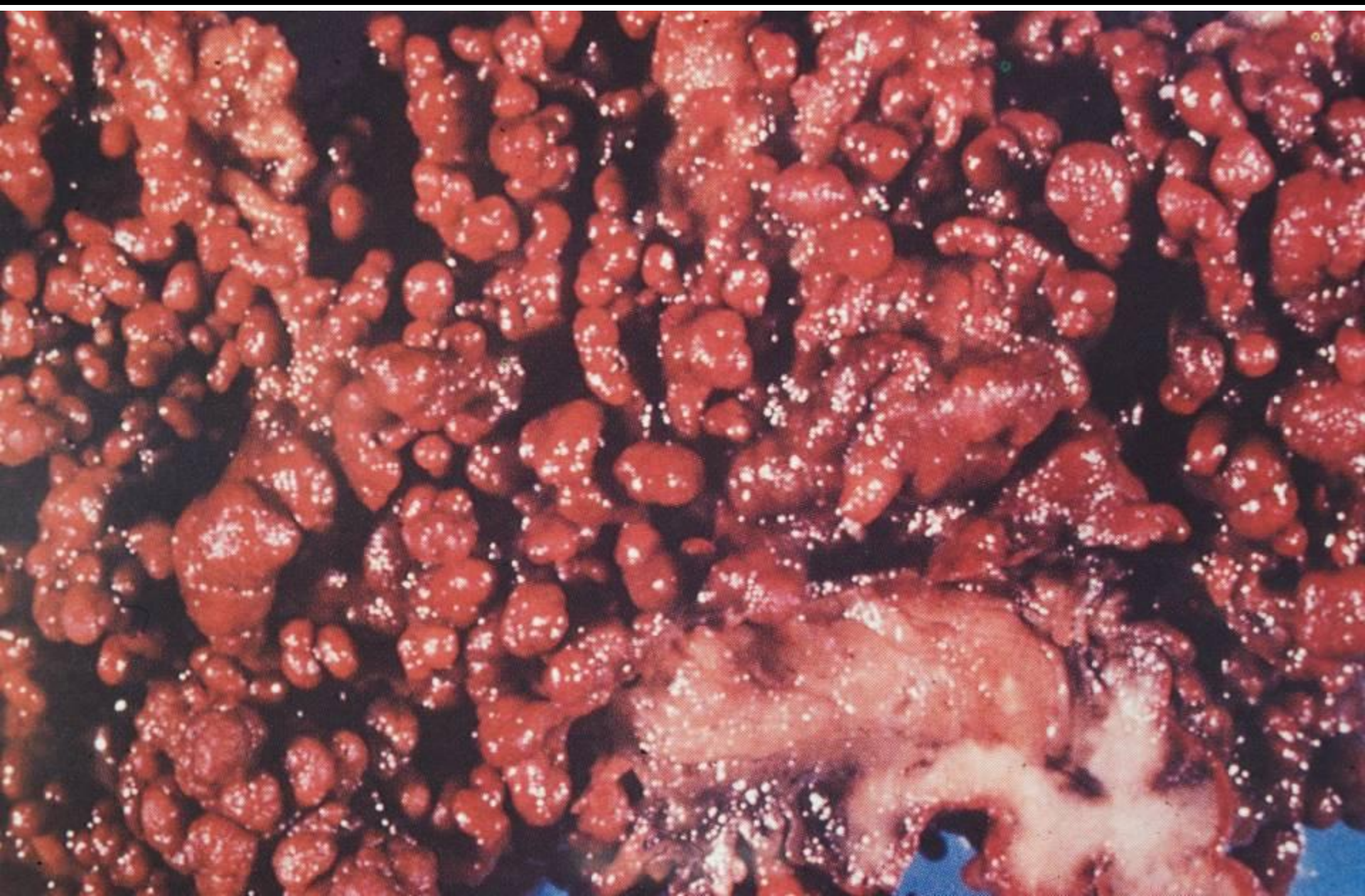

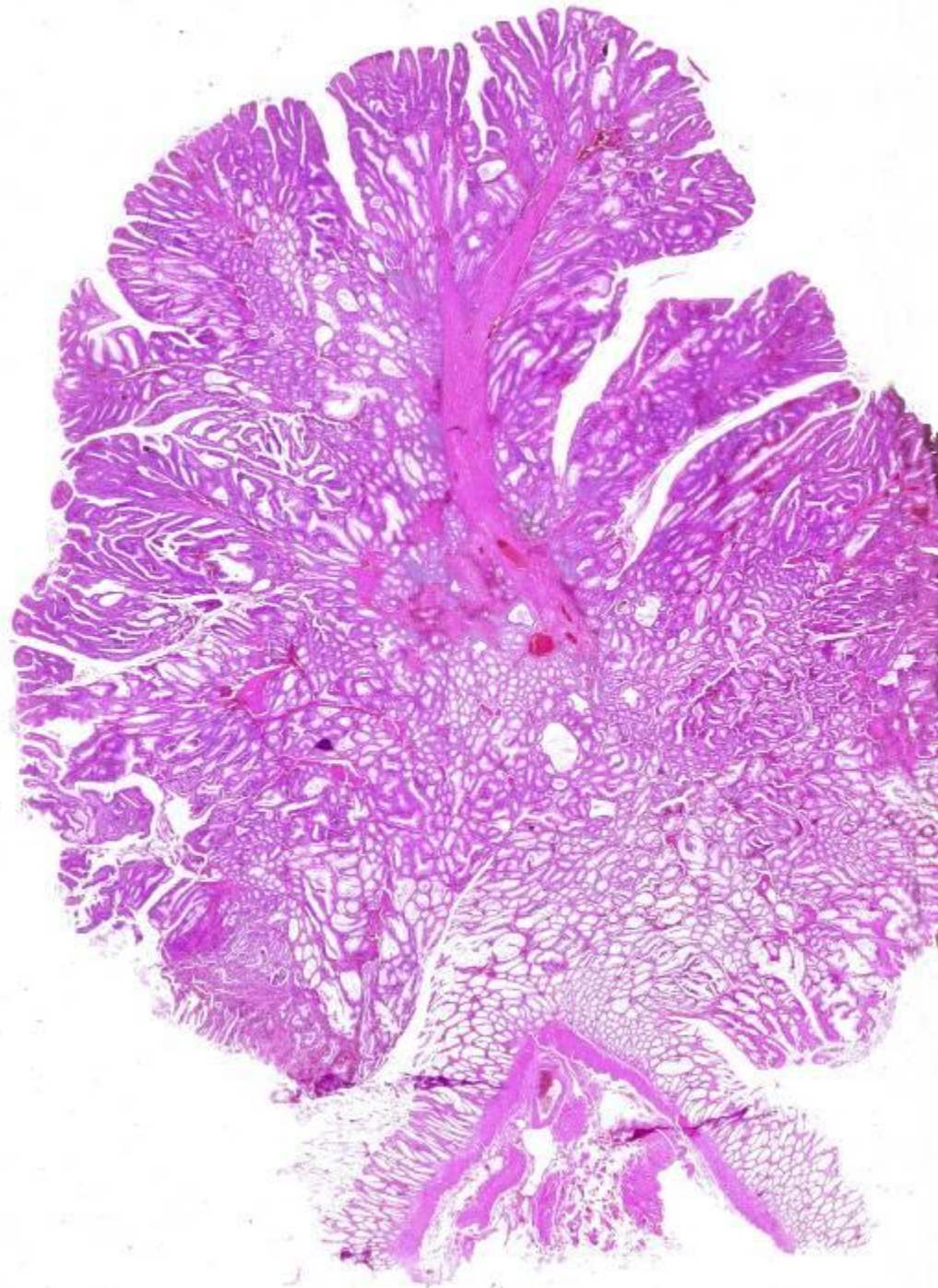
Karcinom tlustého střeva

v ČR jedna z nejvyšších incidencí na světě

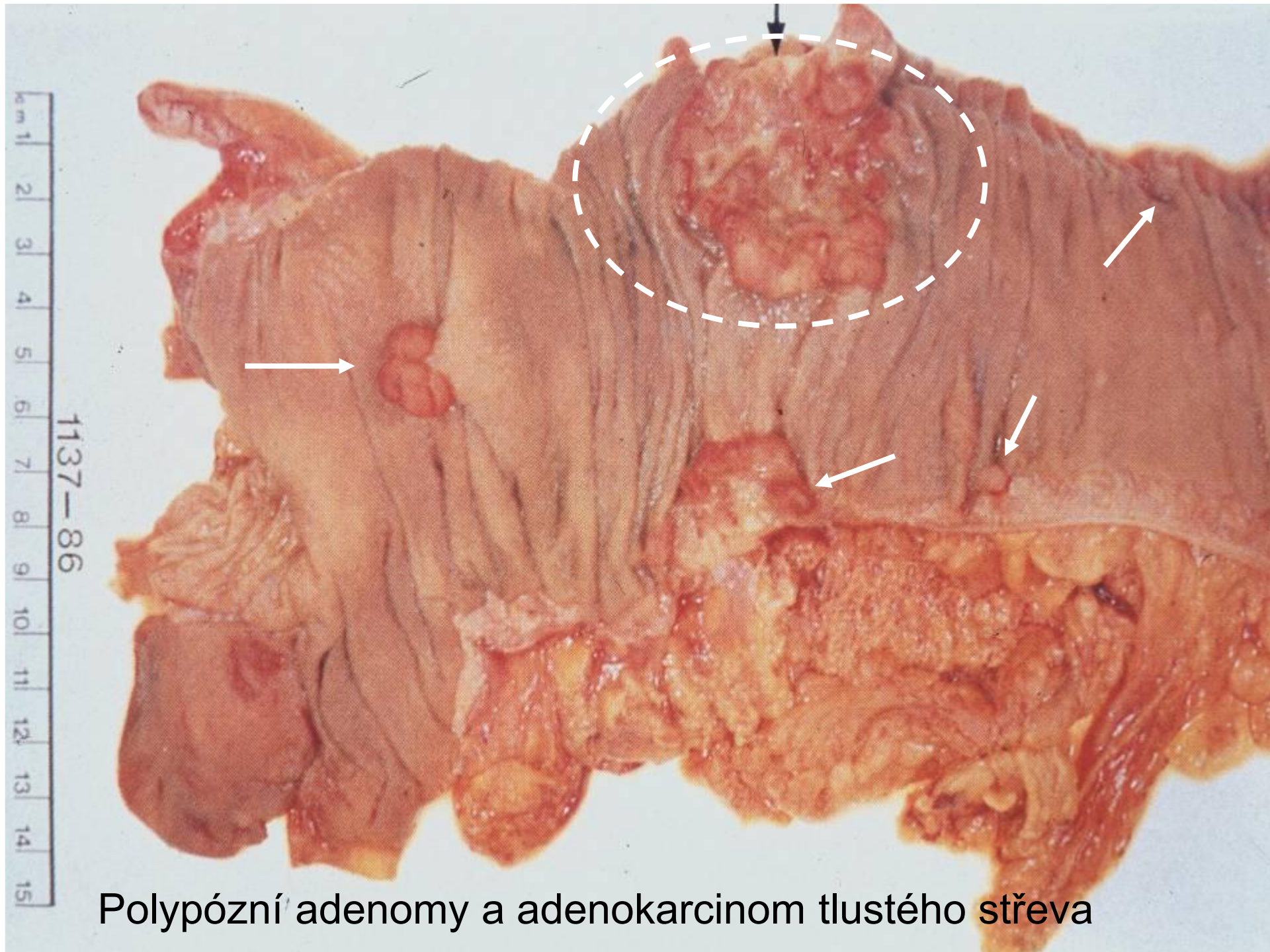
- Predisp. faktory: genetika, životní styl
- Příznaky: v pravé polovině tračníku dlouho němé. Krvácení okultní nebo zřejmé – anemie. Hubnutí. Poruchy pasáže.
- Diagnóza: zobrazování, endoskopie, **BIOPSIE**
- Komplikace: stenóza nebo perforace střeva, peritonitis, **METASTÁZY**

Polypóza střevní (APC gen)

Polypózní
tubulovilózní
adenom rektu

Polypózní adenomy a adenokarcinom tlustého střeva

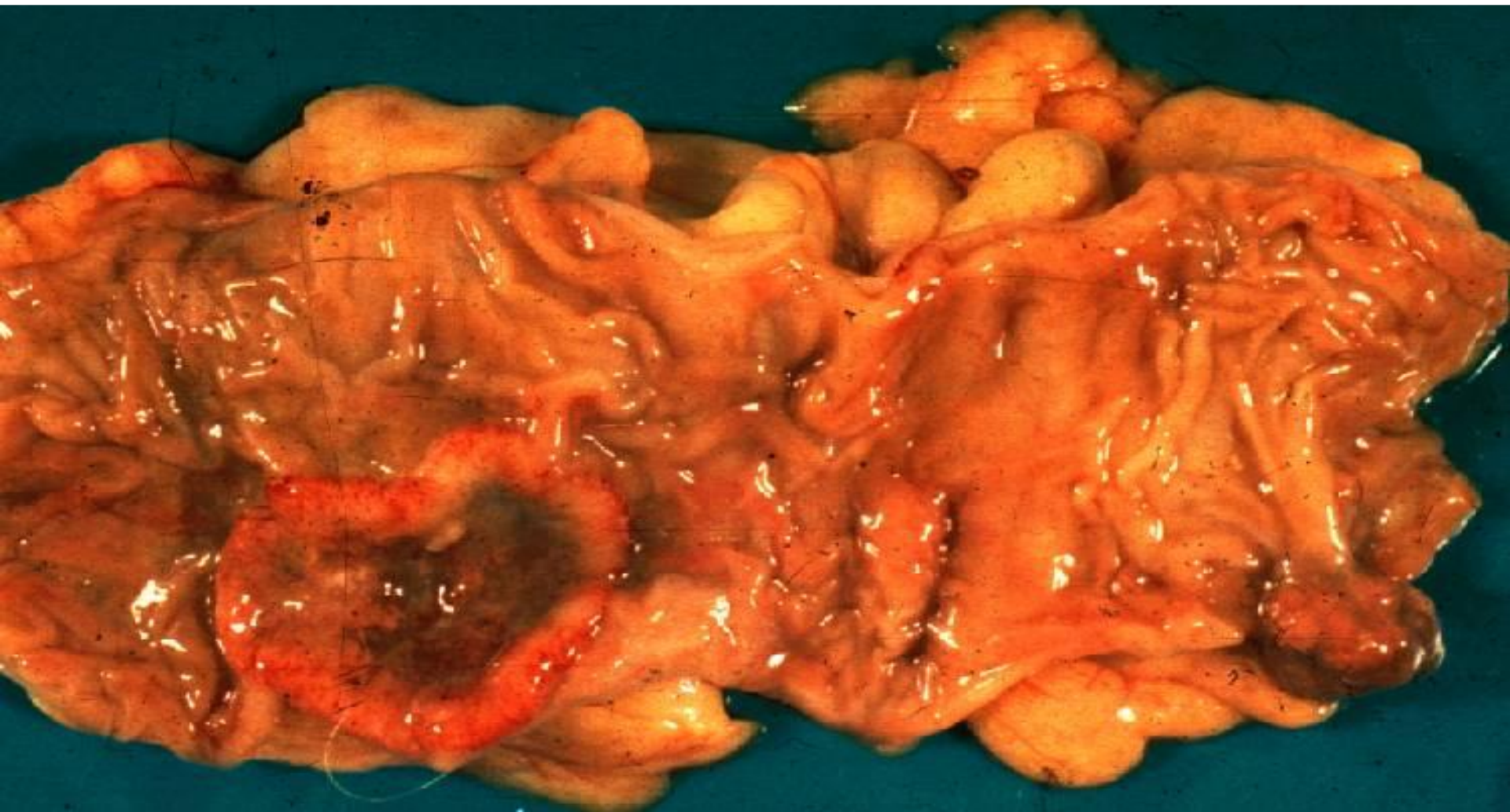
Adenokarcinom tlustého střeva

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

II PAŮ - Praha

Adenokarcinom tlustého střeva

Porucha pasáže zažívacím traktem – ILEUS (neprůchodnost)

□ MECHANICKÝ

- obstrukční (*tumor, kámen, klubko parazitů, cizí těleso...*)
- strangulační

□ DYNAMICKÝ

- paralytický (peritonitis)
- spastický (poruchy inervace)

□ kombinovaný

Škrkavky (*Ascaris lumbricoides*)

Náhlá příhoda břišní

klinický pojem s velmi širokou dif.

diagnózou zahrnující nejrůznější

patologické stavy v dutině břišní

Náhlá příhoda břišní

- **Příznaky:** bolest, zvracení, šokový stav, poruchy pasáže.
- **Diagnóza:** zvážit věk, pohlaví, anamnézu – je-li dostupná, zobrazování, laboratorní testy, explorativní laparotomie, BIOPSIE

Náhlá příhoda břišní

Nejčastější příčiny:

- krvácení do dutiny břišní – vřed žaludku, dvanáctníku, nádor, aneurysma břišní aorty, mimoděložní těhotenství...
- perforace vředu, nádoru, divertiklu, zánětu appendixu - peritonitis,
- poruchy polohy a průchodnosti střeva (uskřínutá kýla), volvulus, strangulace z adhezí....
- ischemie střeva při ateroskleroze
- nekroza slinivky, nekroza jater
- Komplikace: difuzní peritonitis, šokový stav, anurie , smrt

Nemoci slinivky břišní

□ vrozené

- mukoviscidoza – cystická pankreatofibróza
- hemochromatoza - MALABSORPCE

□ získané

– záněty

- akutní – hemoragická nekróza
- chronické u alkoholiků napodobuje nádor a je prekancerozou

– **NÁDORY**

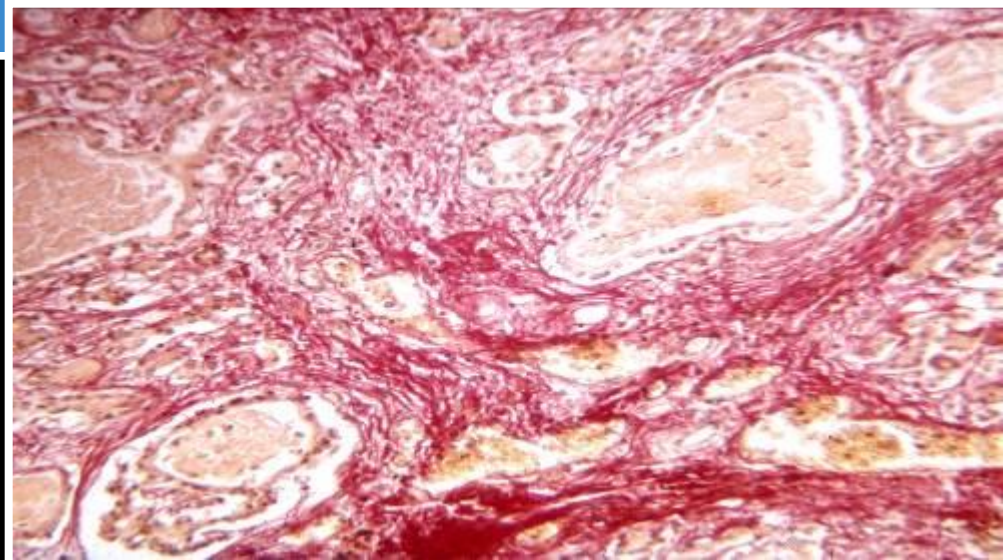
- exokrinního pankreatu – karcinomy
- endokrinního pankreatu – nesidiomy (např. insulinom)

Hemoragická nekróza slinivky břišní

Mukoviscidóza
(Cystická
pankreatofibróza)

Mukoviscidóza

cystická fibróza

- **autosomálně recesivní** 7. chromosom
2-5% heterozygotických nosičů v bělošské populaci - CFTR gen
- **abnormální viskozita hlenu**
 - porucha s membránou asociovaných proteinů kalciového kanálu
 - zvýšená koncentrace chloridů v potu
 - snížený obsah vody v exokrinních sekretech

Mukoviscidóza (Cystická pankreatofibróza)

Mekoniový ileus

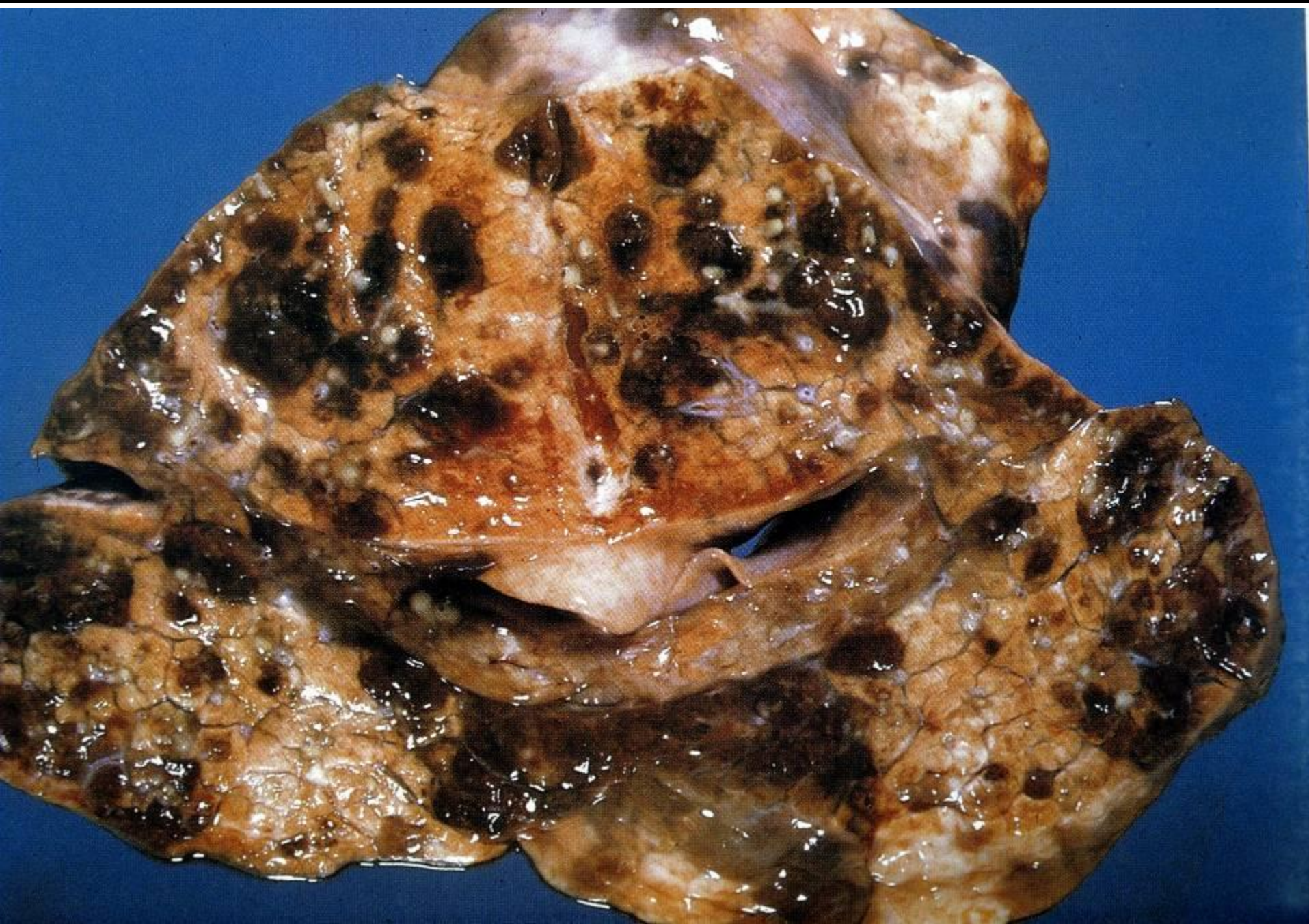
Meckelův divertikl

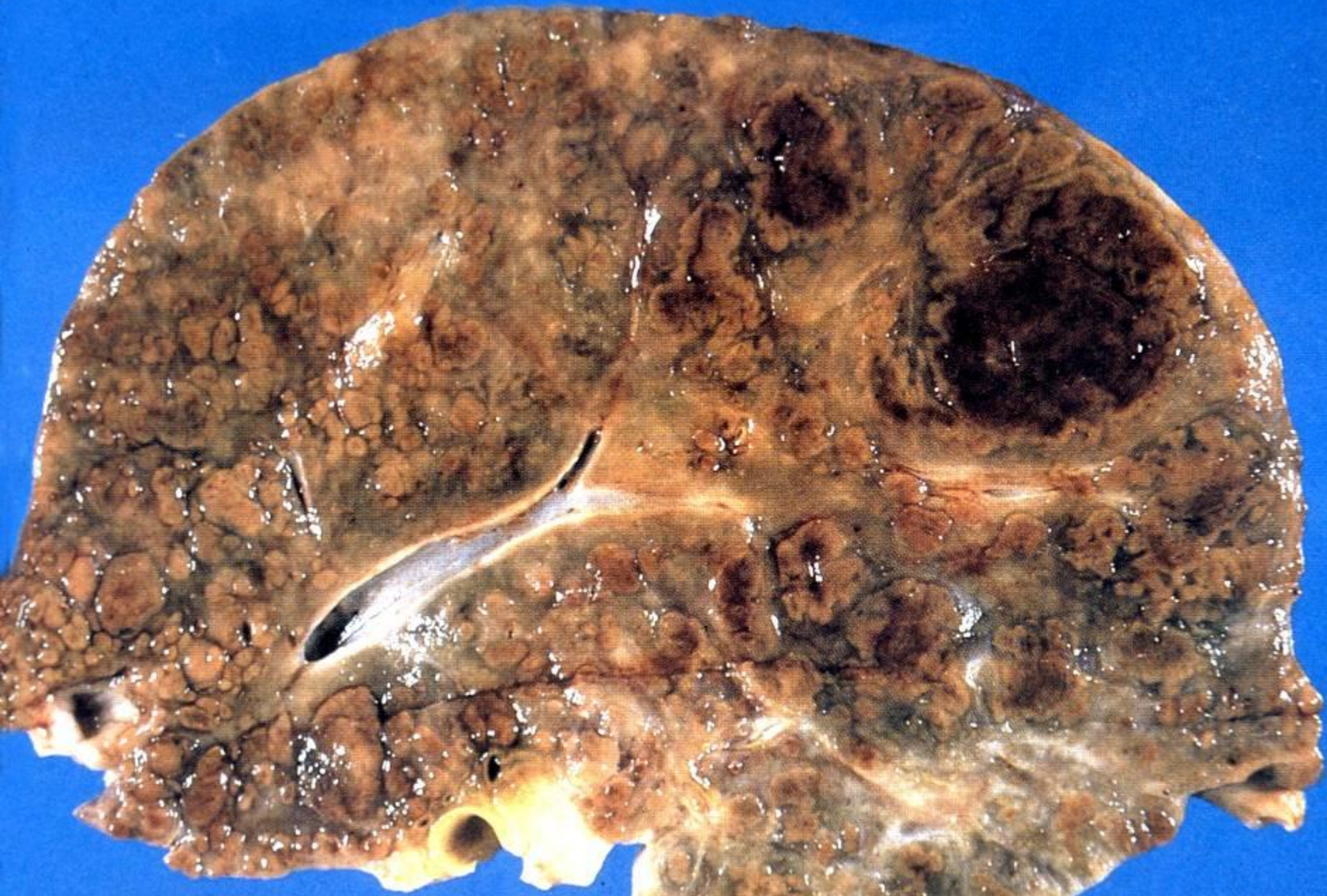
Mekoniový ileus

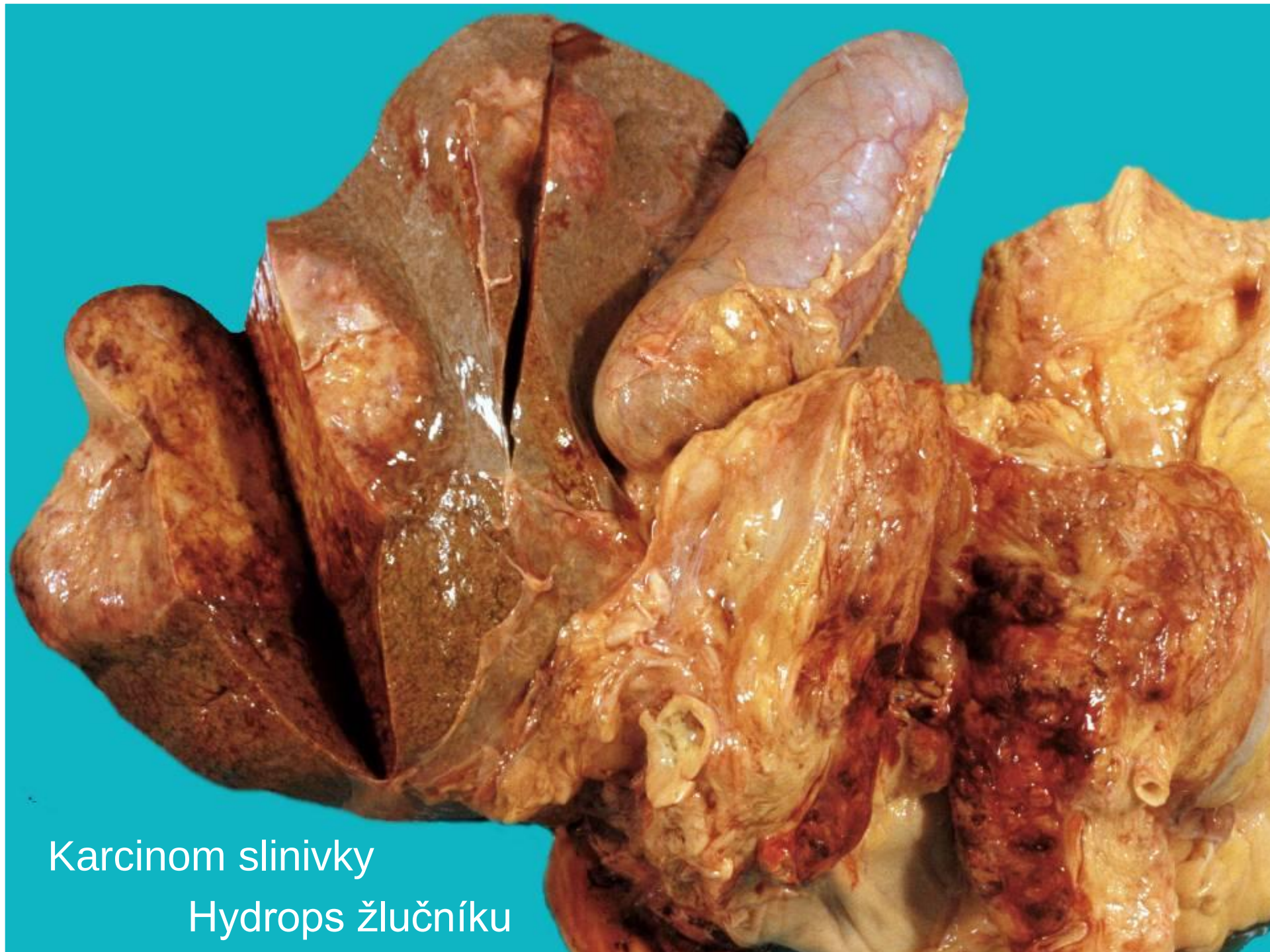
Mukoviscidóza
(Cystická
pankreatofibróza)

Mukoviscidóza – pneumonie

Mukoviscidóza – cirhóza jater

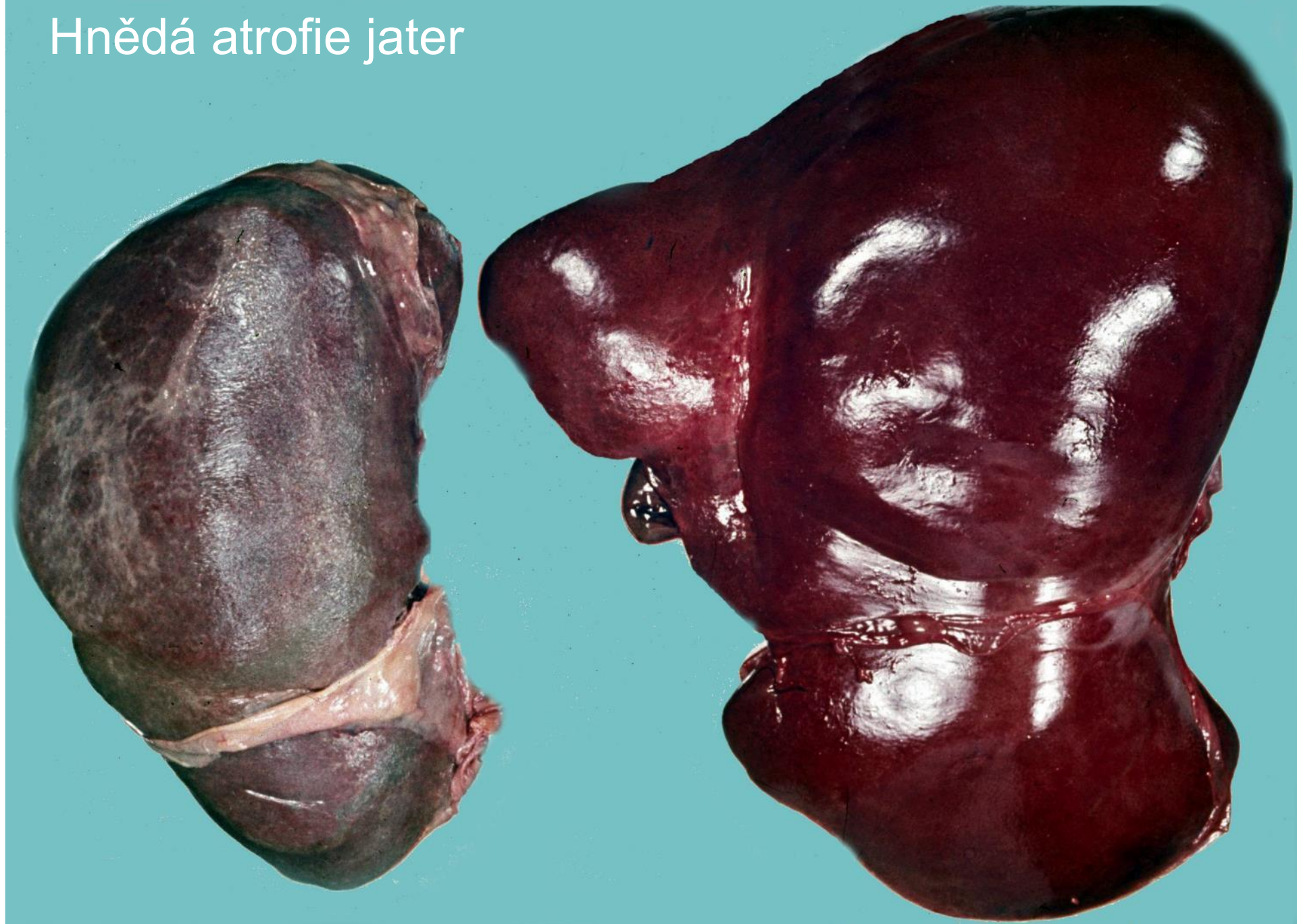
Karcinom slinivky

Hydrops žlučníku

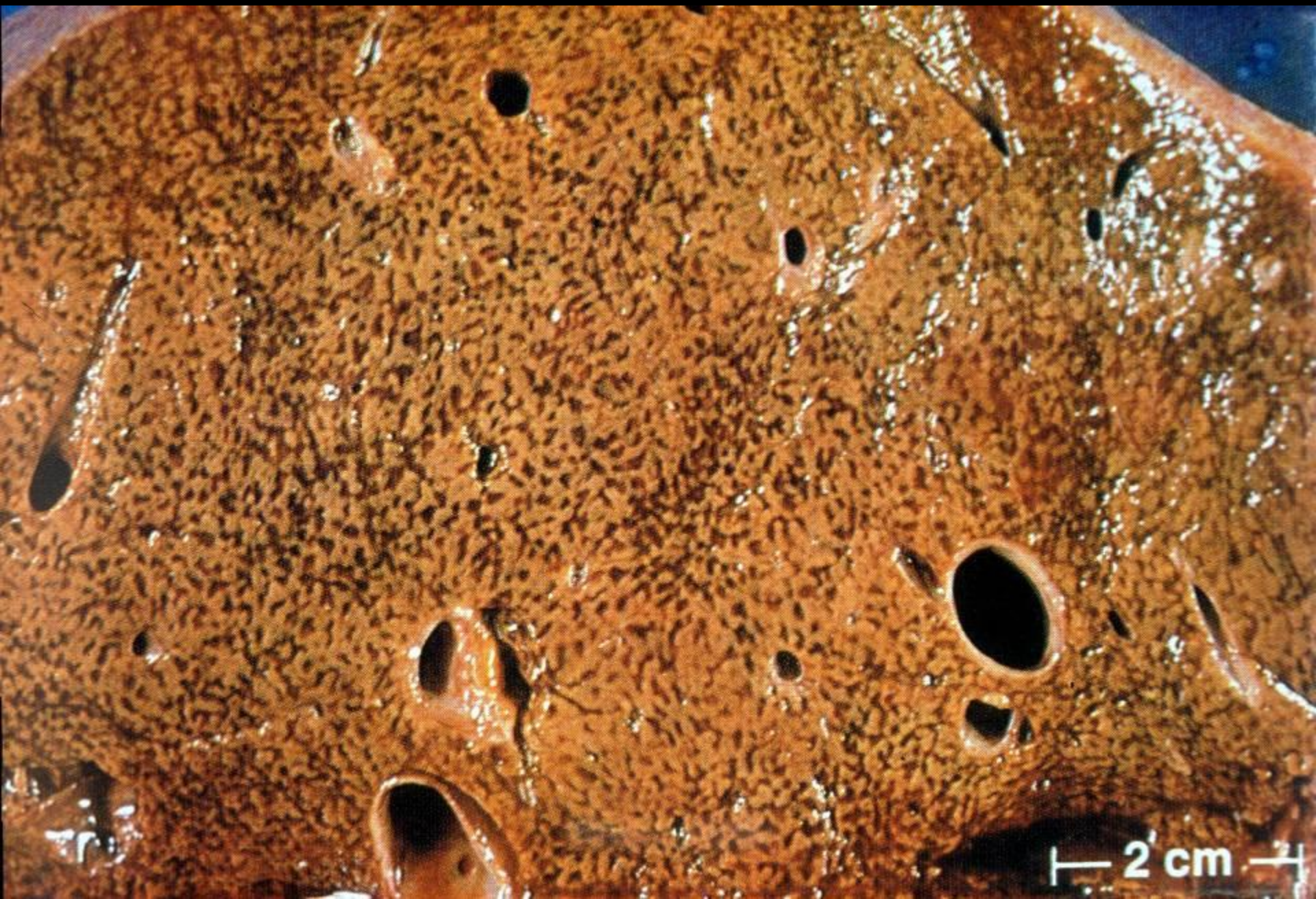
Nemoci jater

- vrozené
 - atresie žlučových
- získané
 - degenerace
 - steatoza
 - hemosideroza
 - cholestáza
 - záněty
 - virové A-E - STD – riziko cirrhozy
 - bakt. asc. cholangitis při cholestáze – abscesy
 - parazitární
- **NÁDORY**
 - sekundární – metastatické – častější než primární
 - primární – benigní hemangiom, hepatom, cholangiohamartom, maligní – hepatocelulární a cholangiocelulární karcinom

Hnědá atrofie jater

Muškatová játra

Hemochromatóza – máta, pankreas, lymfatická uzlina

Hemochromatóza
– cirhóza jater

Alkoholická cirhóza

Alkoholická cirhóza

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

cholecysto- a choledocholitiáza

Abscesy jater

± 2 cm

└ 2 cm

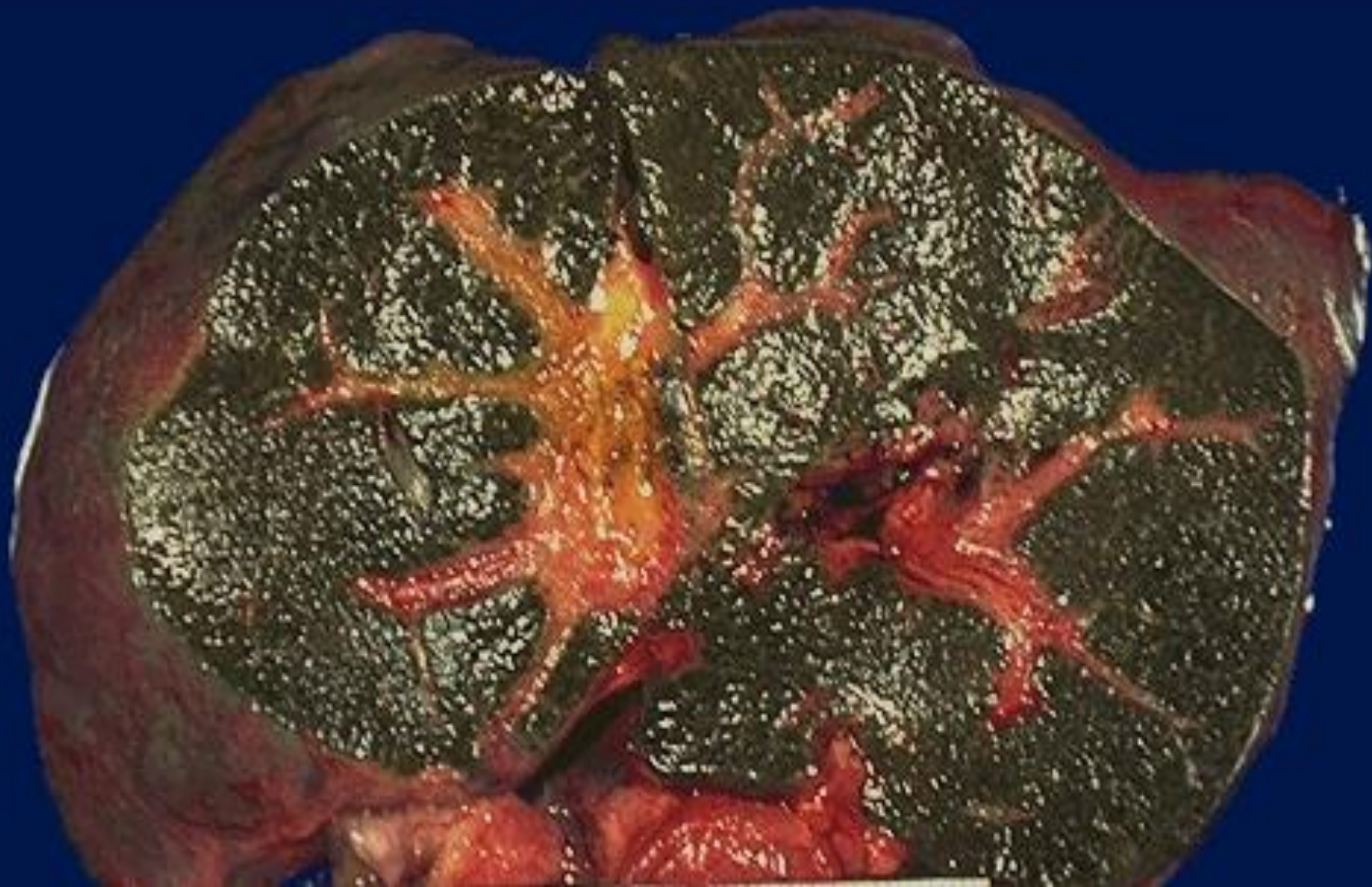
Chronický absces jater

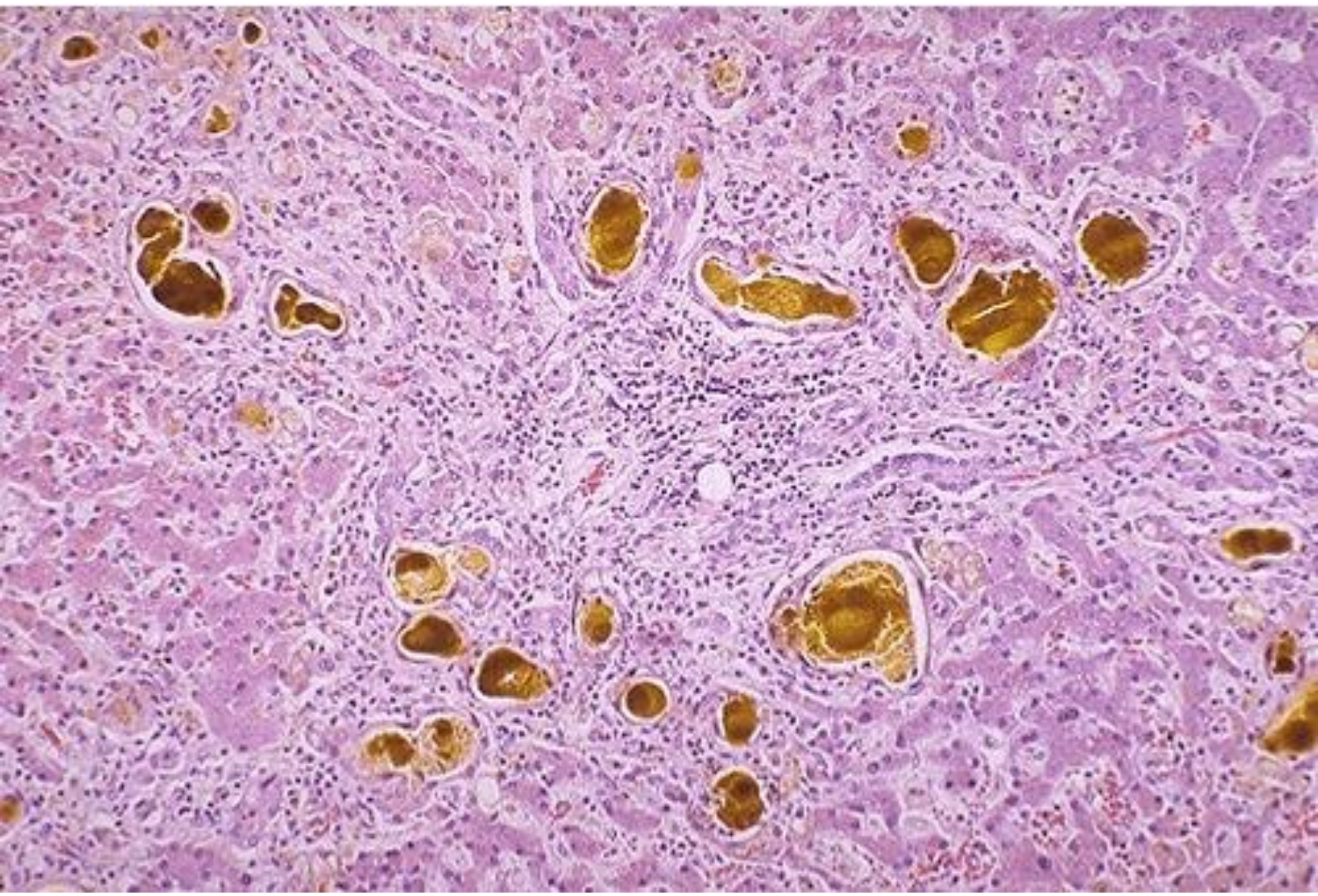
Stáza žluči v játrech

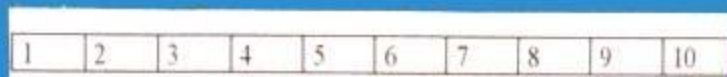
Stáza žluči v játrech

Stáza žluči v játrech

Stáza žluči v játrech – fibróza - cirhóza

Choledocholithiáza

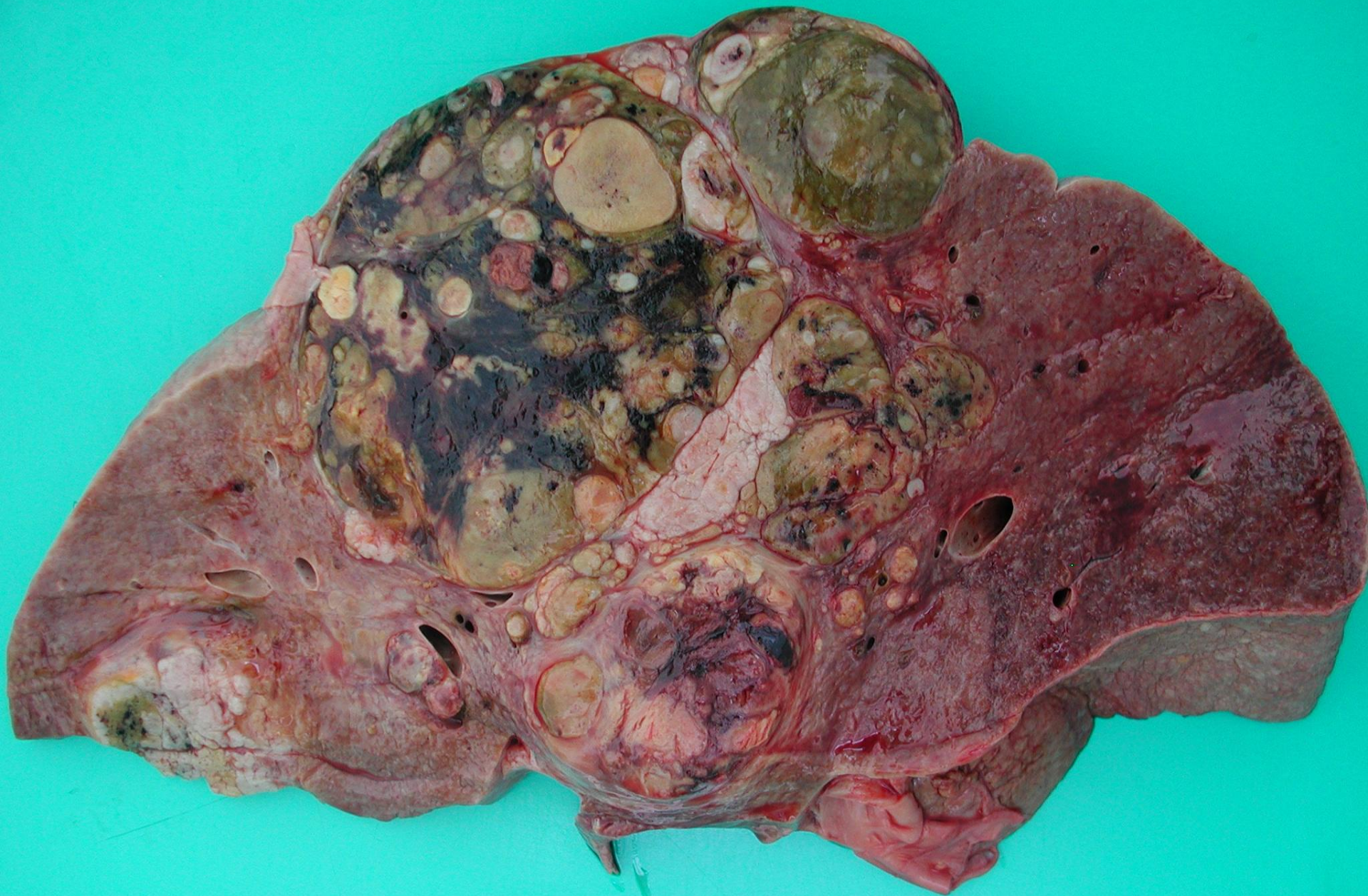

acinar-ductal dysplasia

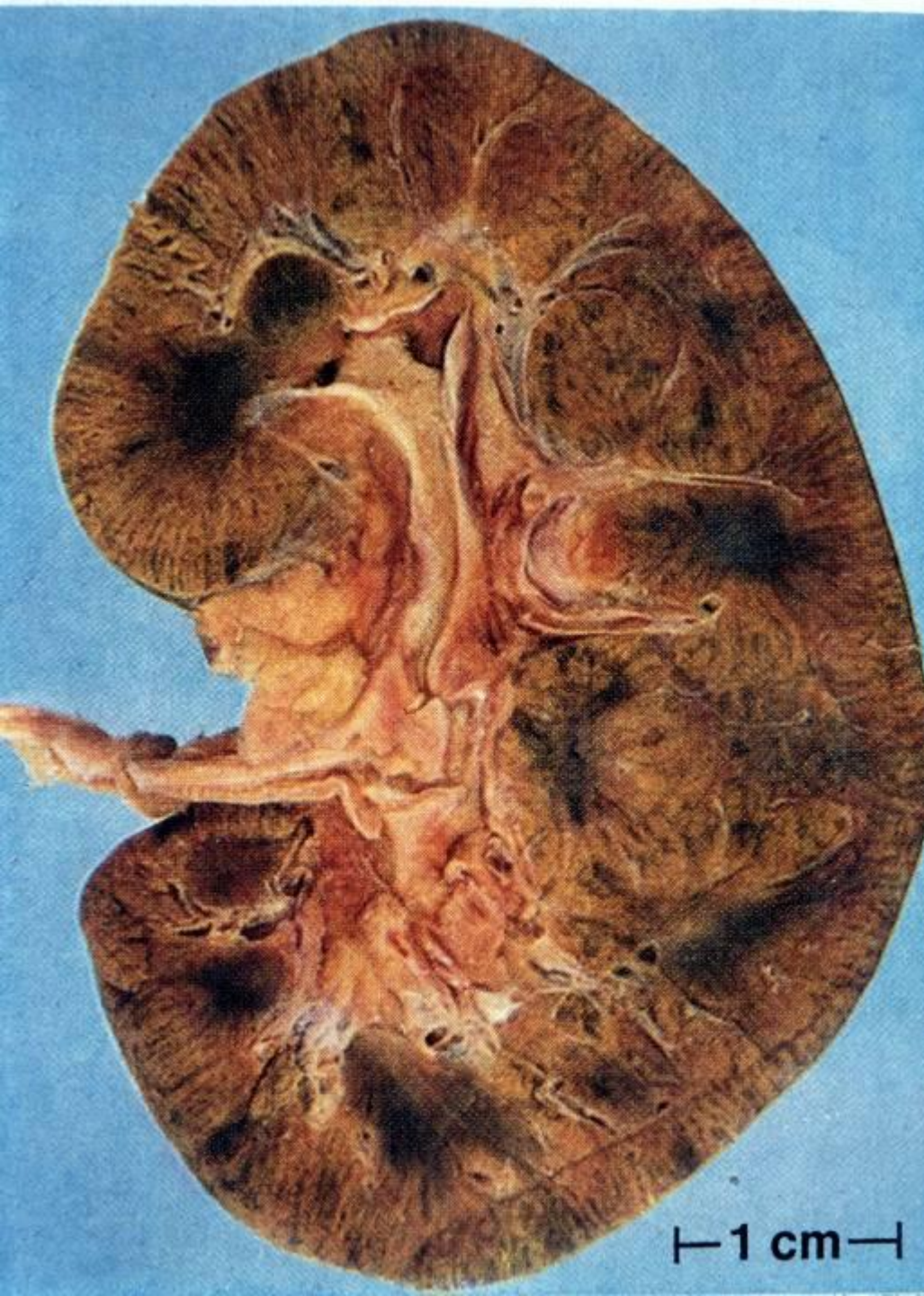

Mnohočetné metastázy v játrech – karcinom slinivky

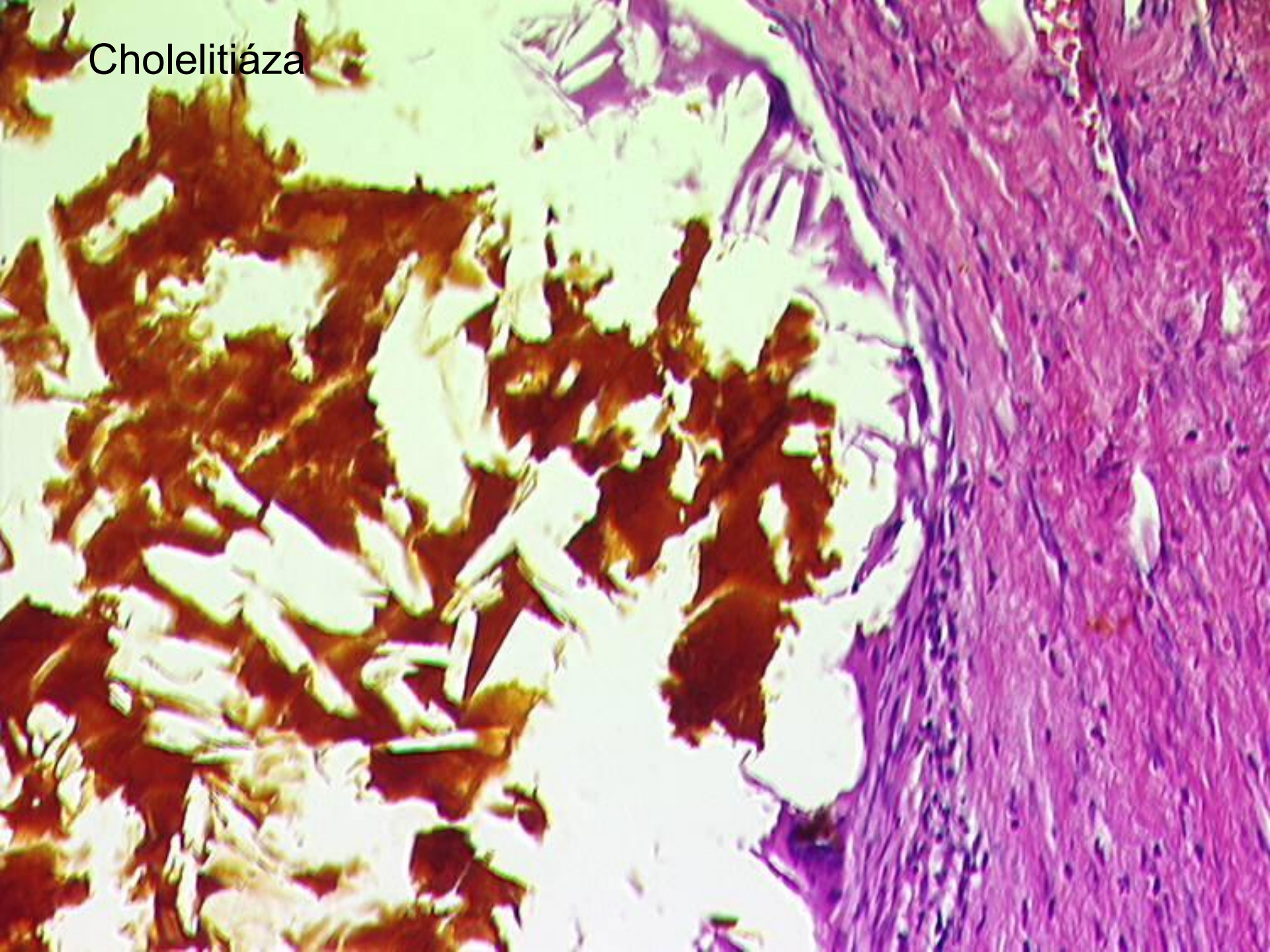

Hepatocelulární
karcinom

Cholemická nefróza

Cholelitiáza

Nemoci jater

□ NÁDORY

□sekundární – metastatické

- častější než primární
- zdrojem nejčastěji GIT, plíce, ledviny, melanom kůže...

□primární – benigní hemangiom, hepatom, cholangiohamartom, maligní – hepatocelulární a cholangiocelulární karcinom, hemoblastózy

Nemoci žlučníku a žlučových cest

- vrozené - atresie

- získané

 - záněty + litiáza

Komplikace: ikterus, abscedující cholangitis, peritonitis, karcinom

 - **NÁDORY**

 - benigní adenomyom

 - **MALIGNÍ – ADENOKARCINOM**

Komplikace: ikterus, metastázy, peritonitis carcin.

Cholesterolóza žlučníku

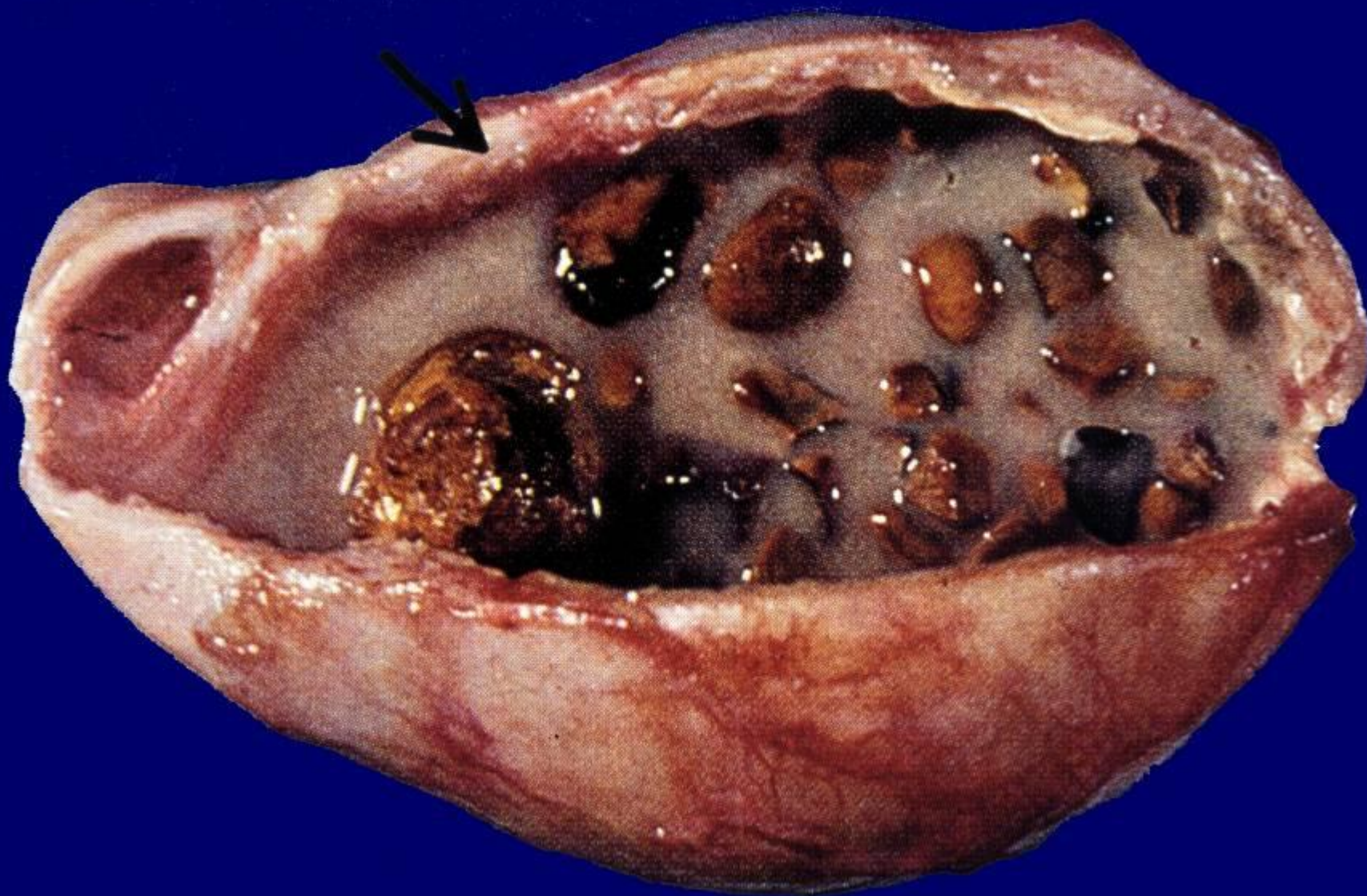

Cholesterolový
kámen

Cholesterolový
kámen

Cholelitiáza. Chronický empyém žlučníku.

cholecysto- a choledocholitiáza

Abscesy jater

± 2 cm

└ 2 cm

Chronický absces jater

Carcinoma vesicae felleae

